

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

LIETUVOS VERSLO KOLEGIJA
KETINAMOS VYKDYTI STUDIJŲ PROGRAMOS
MICE TURIZMO ADMINISTRAVIMAS
VERTINIMO IŠVADOS

Ekspertų grupė:

1. Prof. dr. Daiva Labanauskaitė (grupės vadovė), akademinės bendruomenės atstovė;
2. Doc. dr. Alina Katunian , akademinės bendruomenės atstovas;
3. Mantas Gutauskas , akademinės bendruomenės narys, studentų atstovas.

Vertinimo koordinadorius – Dr. Ona Šakalienė

2024
Vilnius

DUOMENYS APIE PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	MICE turizmo administravimas
Studijų krypčių grupė (-ės)	Verslo ir viešoji vadyba
Studijų kryptis (-ys)	Turizmas ir poilsis (L08)
Studijų programos rūšis	<i>Kolegijinės</i>
Studijų pakopa	Trumpoji
Studijų forma (trukmė metais)	Nuolatinė (1,5 metai) Ištęstinė (2 metai)
Studijų programos apimtis kreditais	90 ECTS
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	LTKS V lygis Svetingumo paslaugų administratorius

TURINYS

I. ĮŽANGA.....	4
II. PROGRAMOS ANALIZĖ.....	5
2.1. STUDIJŲ TIKSLAI, REZULTATAI IR TURINYS.....	5
2.2. STUDENTŲ PRIĖMIMAS IR PARAMA.....	8
2.3. STUDIJAVIMAS, STUDIJŲ PASIEKIMAI IR ABSOLVENTŲ UŽIMTUMAS	10
2.4. DĖSTYTOJAI.....	12
2.5. STUDIJŲ MATERIALIEJI IŠTEKLIAI	13
2.6. STUDIJŲ KOKYBĖS VALDYMAS IR VIEŠINIMAS.....	14
III. REKOMENDACIJOS	15
IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINMAS.....	16

I. IŽANGA

Ketinamą vykdyti koleginių trumpųjų studijų pakopos programą MICE turizmo administravimas (toliau – Programa), kurią numato įgyvendinti Lietuvos verslo kolegija (toliau – Kolegija), vertino Studijų kokybės vertinimo centro (toliau – SKVC) sudaryta ekspertų grupė. Išorinio vertinimo tikslas – atlikti Programos kokybės analizę bei pateikti rekomendacijas studijų programai tobulinti.

Išorinį vertinimą ekspertų grupė pradėjo nuo Programos aprašo ir jo priedų nagrinėjimo (toliau – Aprašas). Programą vertinant vadovautasi kolegines studijas reglamentuojančiais įstatymais ir kitais normatyviniais teisės aktais - Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1168 patvirtintu Bendrųjų studijų vykdymo reikalavimų aprašu (Suvestinė redakcija 2023-09-01), Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. liepos 17 d. įsakymu Nr. V-835 patvirtintu Studijų išorinio vertinimo ir akreditavimo tvarkos aprašu (Suvestinė redakcija 2023-08-18), vertinamosiomis sritimis ir rodikliais (Suvestinė redakcija 2023-12-09), Studijų kokybės vertinimo centro direktoriaus 2019 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V-149 patvirtinta Ketinamų vykdyti studijų programų vertinimo metodika, (Suvestinė redakcija 2023-12-09), kitais išoriniam vertinimui reikalingais dokumentais.

2024 m. gegužės 29 d. įvyko ekspertų grupės nuotolinis vizitas į Lietuvos verslo kolegiją, kurio metu ekspertai susitiko su Kolegijos administracija, Programos aprašo rengėjais, numatomais Programos dėstytojais, socialiniais partneriais, asmenimis atsakingais už Universiteto materialinę bazę. Vizito pabaigoje administracijos atstovai ir dėstytojai buvo supažindinti su bendraisiais ekspertų grupės pastebėjimais ir apibendrinimais.

Ekspertams paprašius, Programos aprašo rengėjai papildomai suteikė prieigą prie nuotoliniam mokymuisi pritaikytų studijų dalykų programų.

Ekspertų grupė parengė ir SKVC pateikė Programos vertinimo išvadų projektą, kuris 2024 m. birželio 18 d. buvo išsiųstas Programos rengėjams susipažinti ir pateikti savo pastabas dėl faktinių klaidų, kartu teikiant siūlymą pataisyti Programą per 10 d.

Kolegija 2024 m. liepos 1 d. LVK pateikė atsakymus ir korekcijas pagal ekspertų išvadų projekte pateiktas pastabas ir rekomendacijas, Programos *MICE turizmo administravimas* atnaujintą Aprašą, atnaujintus studijų dalykų aprašus ir nuotraukos mobiliosios įrangos, skirtos specialiuosius poreikis turintiems studentams.

2024 m. liepos 31d. ekspertai pateikė galutines ketinamos vykdyti Programos vertinimo išvadas.

II. PROGRAMOS ANALIZĖ

2.1. STUDIJŲ TIKSLAI, REZULTATAI IR TURINYS

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Programos tikslų ir studijų rezultatų atitikties visuomenės ir (ar) darbo rinkos poreikiams (egzilio sąlygomis veikiančiai aukštajai mokyklai netaikoma) įvertinimas.*

Studijų programos „MICE turizmo administravimas“ poreikis grindžiamas apžvelgiant 2021 m. VŠĮ „Keliauk Lietuvoje“ atliko Turizmo sektoriaus plėtros tyrimo rezultatus, 2022–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos Ekonomikos ir Inovacijų Ministerijos Ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programos pagrindimą, Europos turizmo manifestą (2022), Klaipėdos rajono Turizmo plėtros planą iki 2030 m., kitus turizmo plėtros strateginius bei norminius dokumentus. Siekiant išsiaiškinti MICE turizmo administravimo trumpųjų studijų programos pagrįstumą ir svetingumo administratoriaus specialistų poreikį darbo rinkoje, 2024 m. vasario 05 – 19 d. buvo atlikta MICE ir svetingumo turizmo rinkos dalyvių internetinė apklausa.

Ketinamos vykdyti studijų programos apraše išskiriami šie pagrindiniai argumentai, pagrindžiantys Programos tikslų ir studijų rezultatų atitiktį visuomenės ir darbo rinkos poreikiams:

- Klaipėdos regiono turizmo srautų preliminarus vertinimas 2016–2017 m., iliustruojantis atvykstamojo ir vietinio turizmo pasiskirstymą pagal atvykėlių profilius, pagal kurį verslo ir dalykinio turizmo kelionių skaičius sudaro beveik 20 proc. viso kelionių srauto;
- Autorių M. Ianevos ir R. Georgievos (2021) mokslinėje publikacijoje teiginys, kad susitikimai ir kongresai yra vienas greičiausiai augančių turizmo segmentų;
- praktinio vertinimo tyrimo metu įžvalgos, kur 66,7 proc. respondentų pažymėjo, kad MICE turizmo administratoriaus poreikis turizmo rinkoje didės.

Ekspertai pastebėjo, kad analizuojant Programos ir studijų srities atitikimą darbo rinkos poreikiams, daugiau vadovaujamas Pasaulio ir Europos turizmo plėtros rodikliais, tuo tarpu pastarųjų metų Lietuvos turizmo plėtros rezultatai nekommentuojami, Lietuvos ar Klaipėdos regiono MICE turizmo rodikliai nenagrinėjami. Klaipėdos regiono turizmo srautų preliminarus vertinimas reprezentuoja 2016–2017 m., o tai jau gana seni duomenys. Apie atliktos MICE ir svetingumo turizmo rinkos dalyvių internetinės apklausos reprezentatyvumą sunku spręsti, nes apie tyrimo imtį jokios informacijos nepateikta.

Analizuojant programos poreikio pagrindimo dalį Apraše, pateikti įrodymai, susiję su visuomenės ar darbo rinkos poreikių nustatymu nėra tikslūs ir aiškiai apibrėžti. Pavyzdžiui, kuo remiantis teigiama, kad Klaipėdos regione yra formuojama palanki aplinka plėtoti dalykinį turizmą (5. psl.)?

Susitikimo su Kolegijos atstovais metu buvo gautas patikslinimas, kad Kolegijos inicijuotoje apklausoje dalyvavo 13 respondentų, kas kelia abejonų dėl tyrimo imties reprezentatyvumo.

- *Programos tikslų ir studijų rezultatų atitikties institucijos misijai, veiklos tikslams ir strategijai įvertinimas.*

Programos tikslas apibrėžtas pakankamai plačiai, akcentuojant tiek bendrąsias turizmo ir poilsio krypties žinias svetingumo sektoriuje, tiek specifines žinias apie pagrindinius MICE turizmo elementus ir procesus, MICE renginių organizavimo principus mokymosi visą gyvenimą sąlygomis ir dera su Kolegijos misija ir strategija, kuriose akcentuojamas dėmesys tvariams, pažangiems ir inovatyviems sprendimams, orientuotiems į ilgalaikių tikslų siekimą ir reikalaujantiems aukštos kompetencijos specialistų, mokymosi visą gyvenimą nuostatos.

- *Programos atitikties teisės aktų reikalavimams įvertinimas.*

Programa atitinka galiojančius teisės aktus: Mokslo ir studijų įstatymą, Bendruosius studijų vykdymo reikalavimus, LR vyriausybės nutarimą „Dėl Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo patvirtinimo“. Programos apimtis – 90 kreditų, bendrųjų studijų dalykų – 10 kreditų, krypties studijų dalykų – 41 kreditų, profesinės veiklos praktikos – 30 kreditų, taikomasis projektas – 9 kreditai. Pateikta Programos struktūra atitinka Bendruosius studijų vykdymo reikalavimus, vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu Nr. XI-242.

- *Programos studijų tikslų, studijų rezultatų, mokymo (-si) ir vertinimo metodų suderinamumo įvertinimas.*

Programos rezultatai suformuluoti aiškiai. Iš viso pateikta 10 rezultatų. Programos tikslai ir studijų rezultatai yra pakankamai orientuoti į turizmo ir poilsio kryptį. Programos tikslai ir rezultatai atitinka studijų pakopą bei kvalifikacijos lygį. Programoje numatyti daugiausiai tradiciniai studijų metodai (paskaita, praktinis darbas, grupinis darbas, diskusijos, atvejo analizė, įmonės veiklos stebėjimas ir analizavimas; problemų sprendimo sesijos) ir vertinimo metodai (apklausa raštu, testavimas, kontrolinis darbas ir kt.), kurie yra pakankami numatytiems Programos studijų rezultatams pasiekti ir įvertinti. Kreditų apskaičiavimo sistema leidžia tinkamai įvertinti studento darbo krūvį ir gebėjimo veikti savarankiškai studijų metu išraiškos formas. Programoje kiekvieno studijų dalyko savarankiško darbo valandų skaičius yra paskirstomas atsižvelgiant į užduočių pobūdį ir turinį, kuris priklauso nuo studijų rezultatų sudėtingumo.

Ekspertai pastebėjo, kad:

- Studijų dalykai „Išmaniųjų technologijų taikymas“ ir „Renginių organizavimo pagrindai“ siekia net penkis studijų rezultatus, kas kelia abejonių dėl galimybės visus juos pasiekti. Studijų dalyko „Renginių organizavimo pagrindai“ atveju du studijų programos rezultatai „Geba planuoti, organizuoti ir koordinuoti MICE turizmo renginių veiklą“ ir „Geba efektyviai komunikuoti su svetingumo ir MICE turizmo ekosistemos dalyviais, kuriant organizacinės partnerystės saitus“ susiaurinami iki vieno studijų dalyko rezultato „Įgyjami gebėjimai modeliuoti MICE turizmo renginių sumanymus bei formuoti atsakingą požiūrį į renginių kūrybiškumą ir realizacijos kokybę“.

- Vienas studijų dalyko „Profesinė etika ir tarpkultūrinė komunikacija“ rezultatų yra „Paaiškinti MICE turizmo verslo organizavimo principus“ išeina už studijų dalyko kompetencijos ribų ir sunkiai pasiekiamas pagal esamą dalyko temų planą.

- Pristatant studijų dalyko „Kelionių verslo planavimas“ rezultatus, stebima didelė vartojamų sąvokų įvairovė „Geba sudaryti **kelionių verslo** planą“, „Geba sukurti **turizmo įmonės** verslo planą“, „Geba analizuoti **verslo turizmo įmonės** veiklos rodiklius“, kas sunkina suvokimą tai visgi kokio tipo verslas/įmonė yra šio studijų dalyko planavimo sprendimų dalykinis laukas.

- Studijų dalyko „Svetingumo verslo rinkodara“ apraše stebimas neatitikimas tarp studijų programos rezultato :Geba nustatyti svetingumo turizmo rinkodaros specifiką ir parengti MICE turizmo renginių komunikacijos planą“ ir studijų dalyko rezultato „Moka parengti svetingumo paslaugų teikimo planą atsižvelgiant į įmonės rinkodaros strategiją ir numatyti galimus rinkodaros veiksmus“.

- Studijų dalyko „Renginių techninis aptarnavimas“ viena temų įvardinta „Modernios įrangos naudojimo galimybės organizuojant renginius ir poilsio paslaugas“. Įvertinant šios temos svarbą, organizuojant hibridinius MICE renginius ir realizuojant kitas šiuolaikines renginių organizavimo formas, temos detalizacija, išskiriant potemes „Moderni rekreacinė įranga, moderni renginių organizavimo įranga, inovatyvūs sprendimai“ yra pernelyg skurdi ir neatskleidžianti visos temos apimties.

- Studijų dalykas „Svetingumo paslaugų organizavimas“ siekia net šešių studijų programos rezultatų, tačiau studijų dalyko rezultatų išskiriama mažiau. Temų plane randamas ne tiek daug sąsajų turintis teminis junginys „Maitinimo organizavimas viešbučiuose“ ir „Viešbučių veiklos rodikliai“, kai tuo tarpu temos detalizacijoje viešbučių veiklos rodiklių analizės potemės visiškai nebeminimos. Temų išdėstymo logika taip pat turėtų būti peržiūrėta. Pvz., tarp susijusių temų „Bendravimo su svečiais aspektai“, „Grižtamojo ryšio su svečiais užtikrinimo svarba“ ir „Bendravimo su svečiais etiketas“ įsiterpia dvi kitos srities temos.

- Studijų dalykas „Svetingumo ir MICE turizmo verslo tyrimai“ siekia net šešių studijų rezultatų, kai tuo tarpu studijų dalyko rezultatų formuluojama tik keturi. Studijų dalyko tikslu numatyta „mokyti studentus atlikti MICE turizmo verslo srities **mokslinius** tyrimus“, kas tolesniame studijų dalyko turinyje neberealizuojama.

- *Programos dalykų (modulių) visumos, užtikrinančios studento nuoseklų kompetencijų ugdymą(-si) įvertinimas.*

Apraše teigiama, kad studijos pradedamos nuo bendrųjų studijų dalykų, tokių kaip: išmaniųjų technologijų taikymas, profesinė anglų kalba. Vėliau studijos tęsiamos pradedant dėstyti studijų krypties dalykus, tačiau griežtai išlaikant siekiamų rezultatų ir kompetencijų pasiekimų nuoseklumą. Visos trumpųjų studijų programos metu yra numatytos 3 praktikos: MICE turizmo pažintinė praktika I, Svetingumo verslo kompetencijų ugdymo praktika II ir Svetingumo ir MICE turizmo paslaugų administravimo baigiamoji praktika III. Programa sukonstruota taip, kad studijų dalykai būtų išdėstyti nuo apimančių bendruosius principus ir dėsningumus prie vis labiau specializuotų studijų dalykų. Dalykų seka Programoje pakankamai logiška ir užtikrina studijų tikslų siekimą.

- *Galimybių studijuojantiems individualizuoti programos struktūrą atsižvelgiant į asmeninius mokymosi tikslus bei numatytus studijų rezultatus įvertinimas.*

Programos apraše nurodoma, kad, esant poreikiui, studentui gali būti sudaromas individualus studijų planas. Dirbantiems studentams gali būti sudaroma galimybė studijuoti pagal individualius planus, jiems yra ruošiami atskirų dalykų nuotolinio mokymo kursai (Moodle aplinkoje). Kitos galimybės studijuojantiems individualizuoti programos struktūrą atsižvelgiant į asmeninius mokymosi tikslus bei numatytus studijų rezultatus Apraše nenumatytos. Susitikimo su studijų programos rengėjais ir dėstytojais metu gauti paaiškinimai apie studijų turinio individualizavimo galimybes studijų dalykų apimtyje.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. Ketinamos vykdyti studijų programos tikslas ir siektini rezultatai dera su Kolegijos misija ir strateginiais tikslais, valstybės strateginiais dokumentais.
2. Programos dalykų visuma užtikrina nuoseklų studijuojančiųjų kompetencijų ugdymą.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Studijų dalykų aprašai turėtų būti patikslinti, peržiūrint studijų dalyko rezultatų sąsajas su studijų rezultatais ir temų planu. **Tobulintinas aspektas nėra aktualus po Kolegijos atlikto Programos pataisymo.**
2. Galimybės studijuojantiems individualizuoti programos struktūrą studijų programos apraše turėtų būti pateikiamos detaliau. **Tobulintinas aspektas nėra aktualus po Kolegijos atlikto Programos pataisymo.**

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas (pildoma tuo atveju, jeigu ekspertai teikė siūlymą programą taisyti per 10 d.)

Po 10 darbo dienų, atsižvelgiant į ekspertų pastabas, Kolegija patikslino studijų dalykų „Išmaniųjų technologijų taikymas“, „Renginių organizavimo pagrindai“, Profesinė etika ir tarpkultūrinė komunikacija“, „Kelionių verslo planavimas“, „Svetingumo verslo rinkodara“, „Svetingumo ir MICE turizmo verslo tyrimai“, „Renginių techninis aptarnavimas“, „Svetingumo paslaugų organizavimas“ aprašus, pašalino pastabose nurodytus trūkumus, susijusius su studijų dalykų rezultatų formuluotėmis, temų planu ir studijų dalykų rezultatų sąsajomis su studijų rezultatais. patikslintame studijų programos apraše detaliau pristatytos galimybės studijuojantiems individualizuoti programos struktūrą.

2.2. STUDENTŲ PRIĖMIMAS IR PARAMA

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Studentų atrankos ir priėmimo kriterijų ir proceso tinkamumo ir viešumo įvertinimas.*

Kolegija studentų priėmimą vykdo per Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacijos bendrajam priėmimui organizuoti (LAMA BPO) sistemą. Informacija apie stojimo tvarką ir reikalavimus Kolegija viešina savo interneto svetainėje, įvairiuose leidiniuose, viešuosiuose renginiuose, vizituose profesinėse mokyklose. Į MICE turizmo administravimo trumpųjų studijų programą konkurso tvarka bus priimami asmenys, turintys ne žemesnį, kaip vidurinį išsilavinimą ir

profesinę kvalifikaciją, įgytą pagal Lietuvos kvalifikacijų sandaros ketvirtąjį lygį atitinkančia profesinio mokymo programą. Programos apraše nurodyti priėmimo į programą reikalavimai, išlygos, šios informacijos viešinimo būdai.

- *Užsienyje įgytų kvalifikacijų, dalinių studijų ir ankstesnio neformalaus ir savaiminio mokymosi pripažinimo tvarkos ir jos taikymo įvertinimas.*

Apraše teigiama, kad Kolegijoje dalinių studijų, ankstesnio ir savaiminio mokymosi rezultatai įvertinami ir pripažįstami, jeigu po ankstesnių studijų yra praėję ne daugiau kaip 5 metai. Vadovaujantis neformaliojo ir savaiminio mokymosi pasiekimų vertinimo ir pripažinimo tvarkos aprašu (2011 m.) teigiama, jog nuo 2011 m. Kolegijos verslo informacinis centras įvertino 85 neformaliu ir savaiminio mokymosi būdu įgytas kompetencijas, iš jų 77 kandidatai pasirinko studijuoti Kolegijoje. Tačiau Kolegijos svetainėje esančio dokumento data yra 2019 m. Studentams, studijavusiems užsienyje pagal ERASMUS+ programą užsienyje, Kolegija yra pasitvirtinusi studijų rezultatų įskaitymo tvarką (2020m.), kuria vadovaujantis yra pripažįstamas užsienio šalyse įgytas išsilavinimas, įskaitomi užsienio aukštosiose mokyklose išklaustyti mokomieji dalykai, pasiekti studijų rezultatai.

Kolegija yra pasirengusi užsienyje įgyto išsilavinimo ir kvalifikacijų pripažinimo tvarkos aprašą, o teisę pripažinti įgytą kvalifikaciją Kolegiją gavo 2023m.

- *Studentams teikiamos akademinės, finansinės, socialinės, psichologinės ir asmeninės paramos tinkamumo, pakankamumo ir veiksmingumo įvertinimas.*

Kolegija turi aiškią ugdymo filosofiją, sukurtas paramos sistemas. Studentams aktuali informacija pateikiama Kolegijos internetiniame puslapyje bei virtualioje studijų aplinkoje „Moodle“. Studijų kokybei išsiaiškinti ir tobulinti Kolegija reguliariai vykdo apklausas. Taip pat, darbuotojai bei dėstytojai turi reguliarius susitikimus su studentais, taip suteikdami jiems galimybę išreikšti savo nuomonę visais klausimais, tačiau virtualaus susitikimo metu paaiškėjo, jog studentai to padaryti anonimiškai platformos neturi.

Kolegijoje yra suteiktos galimybės studijuoti studentams su specialiaisiais poreikiais, tačiau tik Klaipėdos ir Vilniaus filialuose. Psichologinę paramą studentai gali gauti įstaigose su kuriomis Kolegija yra sudariusi bendradarbiavimo sutartis, o jų kontaktus nurodo savo internetiniame puslapyje, kuriuos patikrinus paaiškėjo, jog dalis yra pasenę ar neveikiantys.

Kolegijoje studentų interesams atstovauja studentų atstovybė, įsikūrusi 2023 metais.

- *Informacijos apie studijas ir studentų konsultavimo pakankamumo įvertinimas.*

Studentai su studijomis supažindinami Adaptacinės savaitės metu: informaciją teikia administracija, dėstytojai, darbuotojai, socialiniai partneriai. Studentams numatytos konsultacinės valandos, turi galimybes konsultuotis ir „Moodle“ platformoje. Apraše pateikta informacija ir Kolegijoje veikianti praktika sudaro prielaidas studentas gauti pakankamai informacijos apie studijas, akademinius bei kitais klausimais.

Pagrindiniai srities išskirtinumai:

1. Skiriamas didelis dėmesys studentui su studijomis susijusiais klausimais.
2. Studentams suteikiamos pakankamos galimybės mokytis savarankiškai.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Atnaujinti informaciją apie studentams suteikiamą paramą.
2. Skirti didesnę dėmesį patalpų pritaikymui studentams su specialiaisiais poreikiais, įrengti juos ir kituose, padaliniuose.
3. Padėti studentų atstovybei aktyviau atstovauti studentams, suteikti sąlygas savo nuomonę reikšti anonimiškai.

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas (pildoma tuo atveju, jeigu ekspertai teikė siūlymą programą taisyti per 10 d.)

2.3. STUDIJAVIMAS, STUDIJŲ PASIEKIMAI IR ABSOLVENTŲ UŽIMTUMAS

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Mokymo ir mokymosi proceso, leidžiančio atsižvelgti į studijuojančiųjų poreikius ir įgalinančių juos pasiekti numatytus studijų rezultatus, įvertinimas.*

Atsižvelgiant į tendencijas ir studentų poreikius – aukštoji mokykla diegia inovacijas studijų procese: Office365 programinė įranga, Google G Suite for Education, e. diennas, „Moodle“ ir kt. Dirbantiems studentams sudaromos sąlygos studijuoti pagal individualų planą. Laisvo studentų paskaitų lankymo suteikimo tvarkoje, patvirtintoje Kolegijos direktoriaus 2020-11-10 įsakymu Nr. 1.6-23A (1.5), paminėta, kad pažangiems studentams, neturintiems akademinį, finansinį įsiskolinimą, gavus darbdavio pažymą, gali būti sudaromos sąlygos nelankyti teorinių paskaitų. Studijų dalyko vykdymo procesą bei vertinimo struktūrą dėstytojas nustato ir išsamiai pristato studentams studijų dalyko pirmojo susitikimo su studentais metu, dėstomo dalyko pradžioje. Aukštojoje mokykloje yra atsižvelgiama į studentų nuomonę, todėl daroma prielaida, kad tai leidžia studentams siekti geresnių rezultatų. Galutinį studijų dalyko įvertinimą dėstytojai atlieka vadovaujantis Kolegijos direktoriaus 2020-11-04 įsakymu Nr. 1.6-19(1.5) Studijų pasiekimų lygmens nustatymo aprašu.

- *Sąlygų, užtikrinančių galimybes studijuoti socialiai pažeidžiamoms grupėms bei studentams su specialiaisiais poreikiais, įvertinimas.*

Kolegijos Klaipėdos padalinyje atsižvelgiama į studijuoti tinkamų sąlygų sudarymą specialiųjų poreikių turintiems studentams: įrengtas stacionarus liftas, reguliuojamo aukščio ir padėčių stalas, keltuvai turintiems ribotą judėjimo negalią, klaviatūros regėjimo sutrikimų turintiems studentams ir kt. Atkreiptinas dėmesys, kad Kolegijoje studijuojantys socialiai pažeidžiami studentai gali pretenduoti į tikslines Valstybinio studijų fondo išmokas. Kolegijai rekomenduojama nuolatos stebėti kintančius socialiai pažeidžiamų studentų poreikius ir pagal galimybes tikslingai juos atliepti.

- *Akademinių sąžiningumo, tolerancijos ir nediskriminavimo užtikrinimo politikos įgyvendinimo įvertinimas.*

Kolegijos statute yra apibrėžtos pamatinės Kolegijos vertybės: akademinis sąžiningumas, lygios galimybės, pasaulėžiūros ir tikėjimo laisvė, tolerancija ir kt. Kolegijoje veikia Ginčų nagrinėjimo komisija ir Akademinės etikos komisija. Studentų rašto darbų sutapties patikros ir plagiato fiksavimui Kolegija naudoja Turnitin internetinę paslaugą. Atkreiptinas dėmesys, kad Turnitin programa šiai dienai negali įvertinti sutapties su dirbtinio intelekto (DI) darbuose, parašytuose lietuvių kalba. Kolegijoje taip pat vadovaujamosi Intelektinės nuosavybės valdymo ir žinių perdavimo tvarkos aprašu, kas užtikrina ir apsaugo akademinę laisvę. Vadovaujantis Korupcijos ir egzaminų tvarka, katedrų vedėjai ir Studentų atstovybės prezidentas du kartus per metus svarsto taikomas korupcijos prevencijos priemones. Kolegijoje laikomasi lygių galimybių politikos nuostatų, sudarant darbuotojams vienodas sąlygas. Aukštosios mokyklos darbuotojai pasirašytinai supažindinami su Priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo ir persekiojimo prevencijos taisyklėmis. Darbuotojų interesams atstovauti kas dveji metai Kolegijoje renkama Darbo taryba.

- *Apeliacijų, skundų dėl studijų proceso teikimo ir nagrinėjimo procedūrų taikymo efektyvumo krypties studijose įvertinimas.*

Identifikuota, kad Kolegijoje veikia apeliacijų nagrinėjimo modelis, apimantis apeliacijų nuostatus, apeliacinę komisiją, dėstytojų ir darbuotojų etikos kodeksas. Kolegijos studentai, kvestionuodami susijusį akademinį vertinimą arba studijų proceso sudedamąją dalį, turi teisę kreiptis į Apeliacinę komisiją. Patvirtintas dėstytojų ir darbuotojų etikos kodeksas padeda užtikrinti etišką ir sąžiningą elgesį.

Pagrindiniai srities išskirtinumai:

1. Kolegijoje laikomasi liberalaus ir į studentą orientuoto požiūrio, kas tikėtina, padeda studentams studijuoti ir siekti studijų programoje numatytų rezultatų.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Kolegijos naudojama Turnitin programa šiai dienai nėra pajėgi tiksliai įvertinti sutapties su dirbtinio intelekto (DI) darbuose, parašytuose lietuvių kalba. Rekomenduojama ieškoti alternatyvių technologinių sprendimų, bei teikti rekomendacijas akademinei bendruomenei, tame tarpe ir studentams, dėl etiško dirbtinio intelekto įrankių naudojimo.

Tobulintinas aspektas nėra aktualus po Kolegijos atlikto Programos pataisymo.

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas (pildoma tuo atveju, jeigu ekspertai teikė siūlymą programą taisyti per 10 d.)

Po 10 darbo dienų, atsižvelgę į ekspertų rekomendaciją dėl alternatyvių technologinių sprendimų ir rekomendacijų akademinei bendruomenei, dėl dirbtinio intelekto įrankių naudojimo aprašo, Programos rengėjai numatė papildomą instrumentą, kuris pagelbės atpažinti DI lietuvių kalba parengtuose tekstuose.

2.4. DĖSTYTOJAI

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Programoje dirbančių dėstytojų skaičiaus, kvalifikacijos ir kompetencijos (mokslinės, didaktinės, profesinės) pakankamumo studijų rezultatams pasiekti įvertinimas.*

Programos apraše nurodoma, kad paskaitas planuoja vesti 10 dėstytojų: 6 docentai iš jų 3 turinčių daktaro laipsnį bei 4 lektoriai. Dauguma, t. y. 8 dėstytojai yra baigę socialinius mokslus, o 2 dėstytojai – technologijos ir humanitarinius mokslus. Vertinant jų gyvenimo aprašymus, galima konstatuoti, kad būsimi Programos dėstytojai yra kompetentingi ir kvalifikuoti, visi turi ne mažesnę kaip 3 metų praktinę patirtį, 8 dėstytojų praktinė patirtis yra ilgesnė nei 10 m., visi taiko ir kuria veiksmingus ir pažangius dėstyimo metodus.

Dauguma planuojamų dėstytojų vykdo tarptautinius mokslinius tyrimus studijų dalykų ar artimose srityse, juos publikuoja pripažintuose mokslo leidiniuose. Jie pripažinti profesinėse bei mokslinėse bendruomenėse, dalyvauja profesinio tobulėjimo programose, stažuotėse, tarptautinio akademinio judumo programose.

Būsiami Programos dėstytojai turi pakankamą patirtį Programos tikslams ir studijų rezultatams pasiekti, yra aukštos kvalifikacijos. Programos dėstytojai aktyviai dalyvauja tarptautinėse ir nacionalinėse konferencijose, simpoziumuose, veda užsiėmimus vidurinių mokyklų moksleiviams.

Dėl pateikto nevienodo gyvenimo aprašymų formato negalima spręsti apie visų dėstytojų tarptautiniam bendradarbiavimui vartojamų užsienio kalbų mokėjimo lygį. Programoje dirbsiančių dėstytojų pasiskirstymo pagal lytį struktūra yra optimali. Kadangi amžius nenurodomas personalo struktūros pasiskirstymo pagal amžių optimalumas negali būti vertinamas.

- *Sąlygų dėstytojų kompetencijoms tobulinti įvertinimas.*

Apraše teigiama, kad „siekdama būti proaktyvi, Turizmo ir komunikacijos katedra ne tik siekia lanksčiai reaguoti į turizmo industrijos pokyčius, tinkamai atliepti verslo poreikius, tačiau ir pati formuoja naują požiūrį į praktiškumą ir studijų pritaikomumą, siekiant sukurti naujas perspektyvas savo studentams“, tačiau ekspertai Apraše pasigedo informacijos, kaip šis siekis siejamas su sąlygų dėstytojams tobulinti kompetencijas sudarymu.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. Programoje dirbančių dėstytojų skaičius, kvalifikacija ir kompetencija (mokslinė, didaktinė, profesinė) yra pakankama Programos studijų rezultatams pasiekti.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Siekiant užtikrinti studijų programos moksliškumą, praktiškumą ir studijų pritaikomumą, turi būti sudarytas dėstytojų kompetencijų tobulinimo veiklų planas.

Tobulintinas aspektas nėra aktualus po Kolegijos atlikto Programos pataisymo.

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas (pildoma tuo atveju, jeigu ekspertai teikė siūlymą programą taisyti per 10 d.)

Po 10 darbo dienų, atsižvelgiant į ekspertų pastabas, į Aprašą įtrauktas programos dalykus dėstyti numatytų dėstytojų kompetencijų palaikymo ir tobulinimo veiklų planas, numatant mokymus, dalyvavimą konferencijose ir kitas konkrečias veiklas bei priemones kvalifikacijos palaikymui.

2.5. STUDIJŲ MATERIALIEJI IŠTEKLIAI

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Programos fizinių, informacinių ir finansinių išteklių, leidžiančių užtikrinti efektyvų mokymosi procesą, tinkamumo ir pakankamumo įvertinimas.*

Programos apraše pristatyti bendrieji fiziniai, informaciniai ir finansiniai ištekliai, nurodyta, kad „Kolegija studijas vykdo šiuolaikinėse, moderniai įrengtose patalpose. Klaipėdoje yra 13 auditorijų, kuriose bendras vietų skaičius yra 550, Vilniuje yra 12 auditorijų, kuriose bendras vietų skaičius yra 220. Klaipėdoje įrengtos keturios informacinių technologijų auditorijos (kompiuterinės klasės), Vilniaus mokymų skyriuje įrengtos dvi informacinių technologijų auditorijos, kuriose yra 39 kompiuterizuotos darbo vietos su naujausia programine įranga“. Taip pat nurodyta, kad „Turizmo ir poilsio studijų krypties studentams Kolegijoje įkurta Turizmo laboratorija, kuri siekia skatinti šios krypties studentus domėtis turizmo sektoriaus naujovėmis, skaitmenizavimo pritaikymo galimybėmis turizmo sektoriuje“ (28 psl.).

Ekspertai pasigedo detalesnio programinės ar simuliacinės įrangos, naudojamos Turizmo ir poilsio studijų krypties dalykų studijose, pristatymo.

- *Programos vykdymui reikalingų išteklių planavimo ir atnaujinimo įvertinimas.*

Programos apraše nurodyta, kad, siekdama vykdyti Trumpųjų studijų programą Turizmo ir poilsio kryptyje, Kolegija yra pasiruošusi ir turi visus reikalingus fizinius ir finansinius išteklius. Minima, kad kiekvienais metais Kolegijoje atnaujinami kompiuteriai ir įsigijami projektoriai, interaktyvios lentos, atsižvelgiant į padalinių pateiktus išteklių poreikių planus, kuriuos jie rengia, remdamiesi studijų poreikiais. Pažymima, kad beveik visi kompiuteriai yra sujungti į bendrą tinklą ir turi interneto ryšį, nuolatos modernizuojamos kompiuterių tinklo saugos sistemos.

Konstatuojant, kad šiuo atveju kalbama apie bendruosius arba pakankamai universalius studijų išteklius, Ekspertai pasigedo aiškesnės vizijos, susijusios su specializuotų šiai Turizmo ir poilsio srityje planuojamai vykdyti studijų programai skirtų išteklių įsigijimu.

Pagrindiniai srities išskirtinumi:

1. Galima teigti, kad Kolegija turi pakankamus bendruosius fizinius, informacinius ir finansinius išteklius ir sistemingai rūpinasi jų atnaujinimu.
2. Kolegijoje veikia Turizmo laboratorija.,

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Pasigendama programinės ar simuliacinės įrangos, naudojamos Turizmo ir poilsio studijų krypties dalykų studijose, pristatymo ir tolesnės specializuotos materialinės bazės plėtros išvalgų. **Tobulintinas aspektas nėra aktualus po Kolegijos atlikto Programos pataisymo. Tačiau išlieka tobulintina materialinės bazės plėtros orientacija į konkrečius Programos studijų dalykų poreikius.**

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas (pildoma tuo atveju, jeigu ekspertai teikė siūlymą programą taisyti per 10 d.)

Atsižvelgiant į ekspertų pastabas, po 10 darbo dienų Kolegija pateikė atnaujintą Aprašą į kurį įtrauktas detalus Turizmo laboratorijos įrangos ir kitų Turizmo ir poilsio studijų krypties dalykų studijose naudojamų išteklių pristatymas. Tačiau tolesnė specializuotos materialinės bazės plėtra pristatoma labiau akcentuojant bendrą infrastruktūros atnaujinimą, o ne konkrečias Turizmo ir poilsio studijų krypties dalykų poreikio pozicijas. Į ekspertų rekomendaciją buvo atsižvelgta iš dalies. Planuojama įsigyti platforma „Planning Pod“ atitinka sektoriaus keliamus reikalavimus ir ekspertų išsakytą rekomendaciją.

2.6. STUDIJŲ KOKYBĖS VALDYMAS IR VIEŠINIMAS

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Studijų vidinio kokybės užtikrinimo sistemos veiksmingumo įvertinimas.*

Kolegija studijų vidiniam kokybės užtikrinimui taiko Kokybės vertinimo standarte nurodytus kriterijus. Kiekvieno semestro pabaigoje atliekamas studentų nuomonės tyrimas. Vidinių tyrimų pagalba vykdoma Kolegijos strateginio veiklos plano įgyvendinimo stebėsenai. Kolegijoje vykdomi skirtingi vidiniai tyrimai: studijų dalyko turinio bei dėstytojų dėstymo kokybės vertinimo; praktikos vertinimas; Kolegijos veiklos vertinimas absolventų akimis; studijų proceso veiksmingumas; studijų programų vykdymo ir kt. Klausimynuose taikomi kiekybiniai ir kokybiniai klausimų formulavimo metodai, kas leidžia surinkti tikslesnį grįžtamąjį ryšį, studentai taip pat yra skatinami dalintis refleksijomis. Kolegijos veiklos valdymo tobulinimas yra nuolatinis procesas. Kiekvienų mokslo metų pradžioje katedros vedėjas pateikia katedros metinį veiklos planą, kuriame numatomos dėstytojų veiklos kryptys ir rezultatai. Kasmet Kolegijos direktorius Akademinei tarybai pateikia svarstyti metinę veiklos ataskaitą, su ataskaitos rezultatais supažindinama visa akademinė bendruomenė. Kolegijos padaliniai teikia ne tik kasmetines, bet ir ketvirtines ataskaitas.

- *Socialinių dalininkų (studentų ir kitų suinteresuotų šalių) įtraukimo į vidinį kokybės užtikrinimą veiksmingumo įvertinimas.*

Socialiniai dalininkai Kolegijoje yra įtraukiami skirtingais būdais: reguliariai vyksta apvalaus stalo diskusijos, viešojo ir privataus sektoriaus praktikai priklauso studijų programų komitetams, akademinei tarybai, Kolegijos darbo grupėms. Studentai ir absolventai reguliariai yra skatinami išsakyti savo poziciją dėl studijų ir studijų valdymo kokybės. Pastebėta, kad studentams yra suteikiama galimybė dalyvauti priimant sprendimus dėl studijų rezultatų pasiekimų vertinimo metodų, užduočių kiekybinės išraiškos. Apibendrinti vertinimo rezultatai viešinami visai Kolegijos akademinei bendruomenei.

Turint omenyje, kad ketinama vykdyti studijų programa orientuota į MICE turizmo administravimą svetingumo sektoriuje, būtų prasminga plėsti socialinių partnerių ratą, apimant didžiausius MICE administravimo svetingumo sektoriuje atstovus.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. *Kolegijoje veikia aiški kokybės užtikrinimo sistema, kuri apima skirtingas akademinės bendruomenės grandis ir veiklos procesus.*

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

III. REKOMENDACIJOS

Rekomendacijos, į kurias aukštoji mokykla turi atsizvelgti per 10 d. d. nuo išvadų projekto gavimo dienos: (pildoma, jeigu, ekspertai teikia siūlymą programą pataisyti per 10 d.d.)

1. Studijų dalykų aprašai turėtų būti patikslinti, peržiūrint studijų dalyko rezultatų sąsajas su studijų rezultatais ir temų planu. **Kolegija per 10 darbo dienų pakoregavo studijų dalykų aprašus, patikslino studijų dalykų rezultatų sąsajas su studijų rezultatais ir temų pavadinimų formuluotėmis. Rekomendacija įgyvendinta.**
2. Galimybės studijuojantiems individualizuoti programos struktūrą studijų programos apraše turėtų būti pateikiamos detaliau. **Kolegija per 10 darbo dienų detalizavo studijų programos individualizavimo galimybes. Rekomendacija įgyvendinta.**
3. Studijų programos apraše numatyti alternatyvių technologinių sprendimų, bei priemonių, kaip bus teikiamos rekomendacijos akademinėi bendruomenei, tame tarpe ir studentams, dėl etiško dirbtinio intelekto įrankių naudojimo. **Kolegija per 10 darbo dienų patikslino, kokie papildomi sprendimai bus naudojami, užtikrinant etišką dirbtinio intelekto įrankių naudojimą. Rekomendacija įgyvendinta.**
4. Į studijų programos aprašą įtraukti priemonės, užtikrinančias sisteminių dėstytojų kompetencijų tobulinimą. **Kolegija per 10 darbo dienų detalizavo dėstytojų kompetencijų tobulinimo priemones. Rekomendacija įgyvendinta.**
5. Į studijų programos aprašą įtraukti tolesnės specializuotos materialinės bazės plėtros planus, ypač dėl programinės ar simuliacinės įrangos, naudojamos Turizmo ir poilsio studijų krypties dalykų studijose, įsigijimo. **Kolegija per 10 darbo dienų patikslino tolesnės specializuotos materialinės bazės plėtros planus, tačiau išlieka tobulintina materialinės bazės plėtros orientacija į konkrečius Programos studijų dalykų poreikius. Rekomendacija įgyvendinta iš dalies.**

Kitos rekomendacijos:

1. Rekomenduojama stiprinti ir plėsti socialinių partnerių ratą, apimant didžiausius MICE administravimo svetingumo sektoriuje atstovus.

2. Rekomenduojama atnaujinti informaciją apie studentams suteikiamą paramą, skirti didesnę dėmesį patalpų pritaikymui neįgaliesiems ir padėti studentų atstovybei aktyviau atstovauti studentams, suteikti sąlygas savo nuomonę reikšti anonimiškai.

IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS

Lietuvos verslo kolegijos ketinama vykdyti studijų programa *MICE turizmo administravimas* vertinama teigiamai.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balai
1	Studijų tikslai, rezultatai ir turinys	4
2	Studentų priėmimas ir parama	3
3	Studijavimas, studijų pasiekimais ir absolventų užimtumas	4
4	Dėstytojai	4
5	Studijų materialieji ištekliai	3
6	Studijų kokybės valdymas ir viešinimas	4
	Iš viso:	22

1-Nepatenkinamai (sritis netenkina minimalių reikalavimų, yra esminių trūkumų, dėl kurių krypties studijos negali būti vykdomos)

2-Patenkinamai (sritis tenkina minimalius reikalavimus, yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)

3-Gerai (sritis plėtojama sistemiškai, be esminių trūkumų)

4-Labai gerai (sritis vertinama labai gerai nacionaliniame kontekste ir tarptautinėje erdvėje, be jokių trūkumų)

5-Išskirtinės kokybės (sritis vertinama išskirtinai gerai nacionaliniame kontekste ir tarptautinėje erdvėje)

Ekspertų grupės vadovas:

Prof. dr. Daiva Labanauskaitė

(parašas)

